

SABIEDRISKO PAKALPOJUMU REGULĒŠANAS KOMISIJA

Ūnijas ielā 45, Rīgā, LV-1039 ♦ Tālr. 67097200 ♦ Fakss 67097277 ♦ E-pasts sprk@sprk.gov.lv

PADOMES LĒMUMS

R ī g ā

30.04.2014.

Nr.97
(prot. Nr.16, p.4)

Par ieguldījumu izmaksu sadali kopīgu interēšu projektam „Klaipēdas – Kiemenai cauruļvada jaudas palielināšana Lietuvā”

Sabiedrisko pakalpojumu regulēšanas komisija (turpmāk – Regulators) 2013. gada 1. novembrī saņēma Lietuvas dabasgāzes pārvades sistēmas operatora AB „Amber Grid”, (turpmāk – AB „Amber Grid”) ar 2013. gada 31. oktobra iesniegumu Nr. 7-301-540 iesniegto ieguldījumu pieprasījumu kopīgu interēšu projektam Nr.8.2.3. „Klaipēdas – Kiemenai cauruļvada jaudas palielināšana Lietuvā” (turpmāk – Projekts Nr.8.2.3.) ar pielikumiem (turpmāk viss kopā – ieguldījumu pieprasījums). 2014. gada 15. aprīlī Regulators saņēma AB „Amber Grid” ar 2014. gada 14. aprīļa iesniegumu Nr. 7-301-666 iesniegto papildu informāciju par Projektu Nr.8.2.3., kā arī 2014. gada 23. aprīlī saņēma AB „Amber Grid” 2014. gada 22. aprīļa iesniegumu Nr. 7-301-713 ar Projekta Nr. 8.2.3. ieguldījumu pieprasījuma precizējumu (turpmāk – papildinformācija).

Regulators konstatē

1. Atbilstoši 2013. gada 17. aprīļa Eiropas Parlamenta un Padomes Regulai (ES) Nr. 347/2013, ar ko nosaka Eiropas energoinfrastruktūras pamatnostādnes un atceļ Lēmumu Nr. 1364/2006/EK, groza Regulu (EK) Nr. 713/2009, Regulu (EK) Nr. 714/2009 un Regulu (EK) Nr. 715/2009, (turpmāk – Regula 347/2013) Projekts 8.2.3. ietilpst Regulas 347/2013 I pielikuma 8.punktā noteiktā prioritārā gāzes koridora Baltijas enerģētikas starpsavienojuma plānā gāzes jomā¹: gāzes infrastruktūra, lai novērstu trīs Baltijas valstu un Somijas izolētību un atkarību no viena piegādātāja, attiecīgi stiprinātu iekšējā tīkla infrastruktūras un palielinātu piegāžu diversifikāciju un drošību Baltijas jūras reģionā.
2. Eiropas Komisija un Baltijas jūras reģiona valstis (Dānija, Vācija, Igaunija, Latvija, Lietuva, Polija, Somija un Zviedrija) 2009. gada 17. jūnijā parakstīja kopēju saprašanās memorandu par Baltijas enerģijas tirgus starpsavienojuma plānu (turpmāk – BEMIP), kurā atzina infrastruktūras attīstības nepieciešamību elektroenerģijas un dabasgāzes tirgu atvēršanai, un šī mērķa sasniegšanai ir nepieciešams attīstīt noteiktus infrastruktūras projektus, kas ietver jaunu starpsavienojumu izveidošanu, jau esošo starpsavienojumu modernizāciju, dabasgāzes uzglabāšanas vai

¹ Informācija ir publicēta Eiropas Komisijas mājas lapā internetā
http://ec.europa.eu/energy/infrastructure/bemip_en.htm

sašķidrinātās dabasgāzes objektu ieviešanu, ko var nodrošināt Projekta 8.2.3. īstenošana.

3. Atbilstoši Regulas 347/2013 3. panta ceturtajai daļai Eiropas Komisija 2013. gada 14. oktobrī pieņēma Eiropas Komisijas deleģēto regulu (ES) Nr. 1391/2013, ar kuru groza Eiropas Parlamenta un Padomes Regulu (ES) Nr. 347/2013, ar ko nosaka Eiropas energoinfrastruktūras pamatnostādnes, attiecībā uz Savienības kopīgu interešu projektu sarakstu (turpmāk – EK regula 1391/2013). Ar EK regulu 1391/2013 Eiropas Komisija apstiprināja Kopīgo interešu projektu (turpmāk – KIP) sarakstu, kurā ir ietverts Projekts 8.2.3. Atbilstoši EK regulas 1391/2013 preambulas 7.punktā noteiktajam Projekta 8.2.3. iekļaušana KIP sarakstā apliecina tā atbilstību Regulas 347/2013 4. pantā noteiktajiem KIP kritērijiem.
4. Regulas 347/2013 4. pantā ir noteikti šādi KIP kritēriji:
 - 4.1. projekts ir nepieciešams vismaz vienam no energoinfrastruktūras prioritārajiem koridoriem un jomām;
 - 4.2. iespējamie kopējie projekta ieguvumi, kas izvērtēti saskaņā ar attiecīgajiem Regulas 347/2013 4. panta 2. punktā noteiktajiem specifiskajiem kritērijiem, pārsniedz tā izmaksas, tostarp ilgākā termiņā;
 - 4.3. projekts atbilst jebkuram no šādiem kritērijiem:
 - 4.3.1. iesaista vismaz divas dalībvalstis, tieši šķērsojot divu vai vairāku dalībvalstu robežu;
 - 4.3.2. atrodas vienas dalībvalsts teritorijā, un tam ir ievērojama pārrobežu ietekme, kā izklāstīts Regulas 347/2013 IV pielikuma 1. punktā;
 - 4.3.3. šķērso vismaz vienas dalībvalsts un Eiropas Ekonomikas zonas valsts robežu.
5. Atbilstoši Regulas 347/2013 3.panta sestajai daļai KIP, kas iekļauti ar EK regulu 1391/2013 apstiprinātajā sarakstā, kļūst par attiecīgo reģionālo ieguldījumu plāna daļu un par attiecīgā valsts tīkla desmit gadu attīstības plāna daļu, un par citu attiecīgo valsts infrastruktūras plānu daļu. Minētajiem projektiem piešķir augstāko iespējamo prioritāti katrā no minētajiem plāniem.
6. Projekts 8.2.3. ir ietverts Eiropas dabasgāzes pārvades sistēmas operatoru tīkla (turpmāk – ENTSO-G) Kopienas dabasgāzes tīkla attīstības 10 gadu plānā (turpmāk – TYNDP) 2012, AB „Amber Grid” Sistēmas attīstības plānā 2013-2022, Nacionālajā enerģijas neatkarības stratēģijā un Lietuvas Republikas valdības Gada programmas īstenošanas pasākumu prioritātēs 2012-2016 (Annual Programme of Implementation Measures Priorities for 2012-2016) (turpmāk – attīstības plāni).
7. Atbilstoši Regulas 347/2013 2.pantā ietvertajai „projekta virzītājs” definīcijai projekta 8.2.3. virzītājs ir AB „Amber Grid”, kas iesniedza ieguldījumu pieprasījumu, ievērojot Regulas 347/2013 12. panta trešajā daļā noteikto ieguldījumu pieprasījuma iesniegšanas pienākumu un termiņu ieguldījumu pieprasījuma iesniegšanai par projektiem, kas iekļauti pirmajā Eiropas Savienības KIP sarakstā.

8. AB „Amber Grid” ieguldījumu pieprasījums Projektam 8.2.3. ietver šādu Regulas 347/2013 12. panta trešajā daļā noteiktu informāciju:
 - 8.1. Informāciju, kas apliecina Projekta 8.2.3. gatavības pakāpi:
 - 8.1.1. Projekts 8.2.3. ir ietverts TYNDP 2012, (skat. šā lēmuma konstatējošās daļas 6.punktu);
 - 8.1.2. Projektam 8.2.3. ir veikta iepriekšējā izpēte par sensitivitāti (minēto apliecina ieguldījumu pieprasījums, kā arī izmaksu un ieguvumu analīze, turpmāk – CBA);
 - 8.1.3. Projektam 8.2.3. ir veikta dabasgāzes tirgus, ekonomiskā un tehniskā izpēte (minēto apliecina ieguldījumu pieprasījums un tā pielikumā esošais Biznesa plāns);
 - 8.1.4. AB „Amber Grid” valde ir apstiprinājusi Projekta 8.2.3. iekļaušanu AB „Amber Grid” Sistēmas attīstības plānā 2013-2022.
 - 8.1.5. Projektam 8.2.3. ir veikts sezonālās ietekmes novērtējums (minēto apliecina ieguldījumu pieprasījums un CBA);
 - 8.1.6. Projektam 8.2.3. ir izstrādāts īstenošanas plāns (minēto apliecina ieguldījumu pieprasījums, Biznesa plāns, konstatējošās daļas 6. punktā minētais attīstības plāns);
 - 8.2. Projekta 8.2.3. CBA rezultāti un aprēķini, kas ir ietverti ieguldījumu pieprasījumā un papildinformācijā.
 - 8.3. Projekta 8.2.3. saimnieciskās darbības plāns, ieskaitot projekta finansiālo dzīvotspēju un izraudzītais finansēšanas variants, kas ir ietverts ieguldījumu pieprasījumā un papildinformācijā.
9. Atbilstoši AB „Amber Grid” ieguldījumu pieprasījumā norādītajai informācijai Projekta 8.2.3. sociāli-ekonomiskie ieguvumi novērtēti, balstoties uz ENTSO-G 2013. gada 15. novembrī publicēto CBA metodikas projektu.² AB „Amber Grid” atzīst, ka vispiemērotākais veids iespējamo ieguvumu noteikšanai būtu visaptveroša tīkla un tirgus modelēšana, izmantojot standartizētu pieņēmumu datu bāzi, tomēr šajā KIP izvērtēšanas procedūru attīstības stadijā atbilstoši analīzes instrumenti nav pieejami. Tādēļ AB „Amber Grid” ir izmantojis dabasgāzes piegāžu dažādošanas ieguvumus vairākiem cenu izmaiņu scenārijiem, balstoties uz piecu gadu perioda vēsturisko datu statistiskā sadalījuma analītisko novērtējumu, un uzskata šo pieeju par apmierinošu un atbilstošu esošajai situācijai.
10. Projekta virzītājs ir novērtējis Projekta 8.2.3. īstenošanas ietekmi, pieņemot, ka Eiropas Savienības līdzfinansējums Eiropas Parlamenta un Padomes 2013.gada 11.decembra Regulas (ES) Nr.1316/2013 ar ko izveido Eiropas infrastruktūras savienošanas instrumentu, groza Regulu (ES) Nr.913/2010 un atceļ Regulu (EK) Nr.680/2007 un Regulu (EK) Nr.67/2010 (turpmāk – CEF regula) ietvaros Projekta 8.2.3. īstenošanai tiek piešķirts 47,6% apmērā.

²

http://www.entsog.eu/public/uploads/files/publications/CBA/2013/methodology/INV0154_131115_CBA_Methodology_PS.pdf, [Project Specific CBA Methodology](#), publicēta 2013. gada 15.novembrī

11. Ievērojot Regulas 347/2013 12. panta ceturtajā daļā noteikto, sešu mēnešu laikā no dienas, kad iesaistītās valstu regulatīvās iestādes (turpmāk – regulatori) ir saņēmušas ieguldījumu pieprasījumu, regulatori pēc apspriešanās ar attiecīgajiem projekta virzītājiem pieņem koordinētus lēmumus par ieguldījumu izmaksu sadali, kas jāsedz pārvades sistēmas operatoram saistībā ar projektu, un par izmaksu iekļaušanu tarīfos. Atbilstoši minētajai normai regulatori var nolemt sadalīt tikai daļu no izmaksām vai var nolemt sadalīt izmaksas starp vairākiem KIP, kas ietilpst vienā projektu kopumā. Izmaksu sadalījumā regulatori ņem vērā arī pārslodzes vai citas maksas.
12. Atbilstoši Regulas 347/2013 12.panta piektajai daļai regulatori lēmumu par izmaksu sadalījumu nosūta Enerģoregulatoru sadarbības aģentūrai (turpmāk – ACER) kopā ar visu attiecīgo informāciju par lēmumu.
13. Regulators, pieņemot lēmumu par Projektu 8.2.3. ieguldījumu izmaksu sadali, ņem vērā ACER 2013.gada 25.septembra rekomendācijā (turpmāk – ACER rekomendācija) un 2013.gada 5.novembra iekšējās vadlīnijās ietvertos ieteikumus ieguldījumu pieprasījumu izvērtēšanā. Atbilstoši minētajiem ieteikumiem Regulators 2014. gada 15.janvārī Viļņā Baltijas valstu tikšanās laikā vienojās ar Lietuvas regulatoru par to, ka:
 - 13.1. Lietuvas Nacionālā cenu un enerģijas kontroles komisija (turpmāk – NCC) ir koordinējošais regulators projektam 8.2.3.;
 - 13.2.Regulators ir saistītais regulators Projektam 8.2.3.;
 - 13.3.Regulatoram un NCC jāpieņem Regulas 347/2013 12. panta ceturtajā daļā noteiktie koordinētie lēmumi, jo pārējo valstu neto ieguvums nepārsniedz ACER rekomendācijā noteikto nozīmīguma sliekšni, t.i., 10% no kopējo visu labumu guvušo valstu neto ieguvumu summas.
14. Par Projektu 8.2.3. ir notikušas konsultācijas ar projekta virzītāju, kā arī ar Baltijas valstu regulatoriem un dabasgāzes pārvades sistēmas operatoriem:
 - 14.1.2014.gada 15.janvārī Baltijas valstu regulatoru un pārvades sistēmas operatoru tikšanās dabasgāzes darba grupā Latvijas un Lietuvas regulatori vienojās līdz 2014.gada 27.janvārim sniegt atbildes uz iesaistīto regulatoru uzdotajiem jautājumiem.
 - 14.2. Regulators 2014. gada 17.aprīlī rīkoja konsultācijas ar AB „Amber Grid” un NCC. Konsultāciju rezultātā AB „Amber Grid” precizēja CBA un ieguldījumu izmaksu sadali Projektam 8.2.3.
 - 14.3.Saskaņā ar precizēto CBA un ieguldījumu izmaksu sadali Projekta 8.2.3. izmaksas 1,897 milj. EUR apmērā sedz Latvijas dabasgāzes pārvades sistēmas operators AS „Latvijas Gāze”³

³ AB „Amber Grid” 2014.gada 22.aprīļa vēstule Nr.7-301-713 „Re: Investment request modification of the Capacity enhancement of Klaipeda-Kiemenai pipeline in Lithuania (KKP) Project” (Oriģināls 24.04.2014) 3.Pielikuma „Klaipeda-Kiemenai pipeline in Lithuania, proposal for cross-border cost allocation, April, 2014” 5.punkts „Proposal for Cross-Border Cost Allocation”, atsauce 10.lpp 5-3 attēls (Figure 5-3. The financing structure of the KKP project if EU co-funding is granted, thousand EUR.)

15. 2014. gada 30. aprīlī Regulators saņēma NCC 2014. gada 29. aprīļa vēstuli Nr.R2-1209 ar tai pievienotu NCC 2014. gada 29. aprīļa lēmumu Nr. O3-118 par Projekta 8.2.3. pārrobežu izmaksu iekļaušanu pārvades pakalpojumu tarīfos. Minētajā lēmumā NCC nolēma, ka:
 - 15.1. piekrīt Projekta 8.2.3 ieguldījumu apjomam 63,7164 milj.EUR apmērā, nosakot, ka AB „Amber Grid” investīciju daļa nepārsniegs 34,2266 milj.EUR, atlikušos 29,4898 milj.EUR sedzot no ārējiem finansēšanas avotiem, tai skaitā – Latvijas līdzdalības;
 - 15.2. Projekta 8.2.3. īstenošanas izmaksas, kuras segs AB „Amber Grid”, NCC izvērtēs, nosakot dabasgāzes pārvades tarifu griestus;
16. Ievērojot ACER 2013.gada 5.novembra iekšējās vadlīnijas noteikto, iesaistītie regulatori pieņem lēmumus par ieguldījumu izmaksu sadali, balstoties uz vienošanos par pārrobežu izmaksu sadalījumu, un paziņo pieņemto lēmumu iesaistītajiem regulatoriem. Koordinējošais regulators lēmumus par izmaksu sadalījumu kopā ar visu attiecīgo informāciju nosūta ACER.
17. Atbilstoši Regulas 347/2013 12. panta piektajā daļā noteiktajam un ievērojot likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 20.pantā noteikto, Regulators, apstiprinot dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojumu tarīfus, ņem vērā faktiskās izmaksas, kas Latvijas dabasgāzes pārvades sistēmas operatoram AS „Latvijas Gāze” radušās Projekta 8.2.3. virzītāja AB „Amber Grid” ieguldījumu rezultātā, ciktāl šīs izmaksas atbilst efektīva pārvades sistēmas operatora izmaksām.
18. Padomes sēdē piedalījās AS „Latvijas Gāze” pilnvarotie pārstāvji un informēja, ka projekta CBA sagatavošanā izmantoto pieņemu kopumu un principus AB „Amber Grid” ir saskaņojis ar AS „Latvijas Gāze”. Projekts 8.2.3. un KIP Nr.8.2.4. „Inčukalna pazemes gāzes krātuves modernizācija un paplašināšana” ir savstarpēji viens otru papildinoši.

Regulators secina

1. Projekts 8.2.3. ir daļa no BEMIP un ir ietverts ENTSO-G TYNDP 2012 projektu kopumā 8.2., un tas ir nozīmīgs infrastruktūras projekts, kas nodrošina ne tikai energoapgādes apgādes drošuma palielināšanu reģionā, bet arī dabasgāzes piegādes avotu dažādošanu, veicinot efektīvu un konkurētspējīgu dabasgāzes tirgus darbību Baltijas valstīs.
2. Projekta 8.2.3. mērķis ir nodrošināt nepieciešamo dabasgāzes cauruļvadu kapacitāti dabasgāzes pārvadei Lietuvas Ziemeļu – Rietumu daļā. Tādējādi tiks nodrošināts dabasgāzes plūsmas no Klaipēdas sašķidrinātās dabasgāzes termināļa (turpmāk – LNG) apjoms Baltijas valstīm un palielināta dabasgāzes cauruļvadu caurlaides spēja, kas ievērojami palielinās arī dabasgāzes apgādes drošumu Baltijas valstīs. Minētais atbilst Eiropas Savienības mērķim līdz 2014. gada beigām izveidot vienotu un integrētu dabasgāzes tirgu, novēršot dabasgāzes tirgus izolāciju saskaņā ar Eiropas Komisijas paziņojumu Eiropas Parlamentam, Padomei, Eiropas ekonomikas un sociālo lietu komitejai un reģionu komitejai.⁴

⁴ <http://eur-lex.europa.eu/legal-content/EN/ALL/?jsessionid=rcybTKTKbJt2hT8jKDnTSpZ7YXJymJGn34p4KZ4FD4VGRWgNSynT!-1117118191?uri=CELEX:52012DC0663>

3. Pēc Klaipēdas – Kiemenu dabasgāzes cauruļvadu jaudas palielināšanas projekta nodošanas ekspluatācijā dabasgāzes plūsma Lietuvā no LNG tiks nodrošināta atbilstošā režīmā.
4. Projekta 8.2.3. īstenošana nodrošinās pietiekamu pārvades tīkla stabilitāti reģiona dabasgāzes sistēmu darbības režīmos.
5. Ņemot vērā šā lēmuma secinājumu daļas 1. – 4. punktus, Projekts 8.2.3. ir var sniegt pozitīvu sociāli ekonomisko ieguvumu.
6. Nosakot kopējo ieguvumu apjomu, projekta virzītājs AB „Amber Grid” ir izvērtējis dažādu avotu, scenāriju un pieņēmumu aprēķinu rezultātus, kā arī dažādus ieguvumu varbūtējos apjomus.
7. Regulatora ieskatā AB „Amber Grid” izmantotā pieeja izmaksu un ieguvumu analīzei un iespējamo ieguvumu apmēra noteikšanai balstās uz vienkāršotiem pieņēmumiem, kas ierobežo iegūto rezultātu interpretēšanas iespējas un nepilnīgi raksturo sagaidāmos ieguvumus no Projekta 8.2.3. realizācijas. Tomēr, ņemot vērā Regulas 347/2013 11.pantā noteiktos termiņus ENTSO-G nepieciešamo vērtēšanas metožu izstādei, kā arī šīs pašas regulas noteiktos termiņus KIP ieguldījumu pieprasījumu izvērtēšanai, Regulators piekrīt AB „Amber Grid” sniegtajam situācijas raksturojumam, ka ENTSO-G publicētais CBA metodikas projekts nesniedz iespēju esošajā Projekta 8.2.3. ieguldījumu pieprasījuma izvērtēšanas stadijā izmantot standartizētu pieņēmumu kopumu un analīzes rīkus. Līdz ar to AB „Amber Grid” sniegtais Projekta 8.2.3. iespējamo ieguvumu novērtējums ir izmantojams informatīviem mērķiem tādā apmērā, kas nerada pamatu papildu slogam Latvijas dabasgāzes pārvades sistēmas lietotāju maksājumiem par sistēmas pakalpojumiem ar nosacījumu, ka AS „Latvijas Gāze” līdzfinansējums Projektam 8.2.3. nepārsniedz 1,897 milj.EUR.
8. Projekta 8.2.3. ieguldījumu pieprasījumā Latvijas kopējie ieguvumi 20 gadu termiņā novērtēti 74,4 milj. EUR apjomā (minēto apliecina ieguldījumu pieprasījums, CBA).
9. Atbilstoši CBA rezultātiem būtiskākās neto ieguvējas valstis no Projekta 8.2.3. īstenošanas ir Latvija un Lietuva, savukārt Igaunijas neto ieguvums nepārsniedz ACER rekomendācijā noteikto nozīmīguma sliekšni, t.i., 10% no kopējo visu labumu guvušo valstu neto ieguvumu summas. Ņemot vērā minēto, Projekta 8.2.3. izmaksu segšanā piedalās Latvija un Lietuva.
10. Ņemot vērā šā lēmuma konstatējošās daļas 10., 14.3., 15. punktu un secinājumu daļas 1. – 9. punktu, Projekta 8.2.3. virzītāja piedāvātais pārrobežu izmaksu sadalījums ir pamatots, ja plānotajā apmērā tiek piesaistīts Eiropas Savienības līdzfinansējums CEF regulas ietvaros.
11. Atbilstoši projekta virzītāja pieņēmumiem par finansējuma nodrošinājumu (pašu finansējums un Eiropas Savienības līdzfinansējums) secināms, ka Projekta 8.2.3. īstenošana ietekmēs spēkā esošos dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma tarifus. Atbilstoši Regulas 347/2013 12.panta pirmajā daļā noteiktajam, faktisko ieguldījumu izmaksu attiecināto daļu, kurās nav iekļautas uzturēšanas izmaksas un kuras ir saistītas ar KIP īstenošanu, sedz to dalībvalstu attiecīgie dabasgāzes pārvades sistēmas operatori, kurās projektam ir pozitīva neto ietekme. Projekta 8.2.3. īstenošanas rezultātā Latvijas dabasgāzes pārvades sistēmas operatoram radīsies tehnoloģiski un ekonomiski pamatota Projekta 8.2.3. izmaksu attiecinātā daļa, kas iekļaujama dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojumu tarifā atbilstoši Regulatora 2013.gada 27.septembra lēmumam Nr.1/23

„Dabaszgāzes pārvades pakalpojumu tarifu aprēķināšanas metodika” (turpmāk – Metodika).

12. Ņemot vērā šā lēmuma secinājumu daļas 10.punktu, Projekta 8.2.3. īstenošana bez Eiropas Savienības līdzfinansējuma var nozīmīgi palielināt dabaszgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma cenu un šajā sakarā jāņem vērā šādi apsvērumi:

12.1.Saskaņā ar 2008. gada 22. oktobra Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (EK) Nr. 1099/2008 par enerģētikas statistiku B pielikumu apkopoto informāciju par energoresursu ražošanu, importu, eksportu un patēriņu valstī un izstrādāto Latvijas energobilanci 2012.gadā kopējā energoresursu patēriņā dabaszgāzes patēriņš veido 26,7%. Uzņēmējdarbības sektorā darbojošos patērētāju dabaszgāzes patēriņš veido 88,3% no kopējā dabaszgāzes patēriņa valstī, tādēļ dabaszgāzes pārvades sistēmas pakalpojuma cenas pieaugums būtiski ietekmēs energointensīvus (ražošanas) komersantus, kā arī mazos un vidējos komersantus, samazinot to konkurētspēju, tautsaimniecības ienākumu līmeni un vienlaikus veicinot pakalpojumu un preču cenu pieaugumu. Dabaszgāze ir būtisks energoresurss, kuru izmanto elektroenerģijas un siltumenerģijas ražošanai, kur dabaszgāzes patēriņš sasniedz 74,1% no kopējiem patērētajiem energoresursiem.⁵

12.2.Dabaszgāzes sistēmas pakalpojumi (uzglabāšana, pārvade un sadale) dabaszgāzes gala cenā mājsaimniecībām šobrīd veido 32,8% (vidējais svērtais infrastruktūras pakalpojumu īpatsvars gala tarīfos), tādēļ tālāks dabaszgāzes sistēmas pakalpojumu izmaksu pieaugums nozīmīgi ietekmēs mājsaimniecību spēju segt dabaszgāzes piegādes izmaksas.

12.3.Ņemot vērā gan komersantu, gan mājsaimniecību situācijas jutību pret nozīmīgām dabaszgāzes sistēmas pakalpojumu tarifu izmaiņām, Projekta 8.2.3. izmaksu iekļaušana dabaszgāzes pārvades sistēmas pakalpojumu tarīfos pilnā apmērā (bez Eiropas Savienības līdzfinansējuma) samazinās sociāli ekonomisko ieguvumu Latvijai un rezultātā AS „Latvijas Gāze” līdzdalība Projekta 8.2.3. īstenošanā pilnā apjomā (skat. konstatējumu daļas 14.3.punktu) būs jāpārskata, piemērojot tādus Projekta 8.2.3. īstenošanas termiņus un tehniskos risinājumus, kuri būs samērojami ar pieļaujamo dabaszgāzes gala cenu kāpumu noteiktos laika periodos.

13. Realizējot KIP sarakstā iekļauto Projektu 8.2.3. bez Eiropas Savienības līdzfinansējuma, Latvijas dabaszgāzes pārvades sistēmas pakalpojumu tarifu pieaugums radīs papildu slogu dabaszgāzes pārvades sistēmas pakalpojumu lietotājiem un ietekmēs pārvadīto dabaszgāzes apjomu, papildus atstājot negatīvu ietekmi uz dabaszgāzes tirdzniecības gala tarīfiem un šajā sakarā jāņem vērā šādi apsvērumi:

13.1.Latvijas iekšzemes kopprodukta vērtība uz vienu iedzīvotāju, kas novērtēta pēc pirktpējas līmeņa, ir ceturtā zemākā starp Eiropas Savienības dalībvalstīm un sasniedz tikai 64% no Eiropas Savienības 28 dalībvalstu vidējā līmeņa. Visu Projekta 8.2.3. izmaksu iekļaušana dabaszgāzes pārvades sistēmas pakalpojumu tarīfos radīs dabaszgāzes un centralizētās siltumapgādes izmaksu īpatsvara pieaugumu iedzīvotāju izdevumos. Tas savukārt izraisīs pieejamo ienākumu samazinājumu citu izdevumu segšanai un iedzīvotāju kopējā dzīves līmeņa pasliktināšanos attiecībā pret pārējām dalībvalstīm;

13.2.saskaņā ar apsekojuma „Eiropas Savienības statistika par ienākumiem un dzīves apstākļiem” rezultātiem 2012.gadā 19,4% no visiem Latvijas iedzīvotājiem ir zem

⁵<http://data.csb.gov.lv>, Dabaszgāzes imports un patēriņš, milj. m3 (NACE 2.red.), Energobilance, TJ (NACE 2.red.), skatīts 2014.04.25

nabadzības riska sliekšņa. No tiem 93,2% naudas trūkuma dēļ nevar atļauties uzņemties neparedzētu izdevumu segšanu. Savukārt, kopējais iedzīvotāju īpatsvars, kuri naudas trūkuma dēļ nevar atļauties uzņemties neparedzētu izdevumu segšanu, sasniedz 73,6%, kas ir otrais sliktākais rādītājs starp visām Eiropas Savienības dalībvalstīm⁶;

13.3. Latvijā 2012. gadā dziļa materiālā nenodrošinātība skar 25,6% no kopējā iedzīvotāju skaita, kas ir ceturtais sliktākais rādītājs Eiropas Savienībā un ir par 15,7 procentpunktiem augstāks nekā vidējais ES-28 līmenis.⁷

13.4. 2013. gadā ar mājokļa uzturēšanu saistīto izdevumu ietekme uz mājsaimniecību finansiālo situāciju bija ļoti apgrūtinājoša 45,6% mājsaimniecību, salīdzinājumā pret 2012. gada rezultātiem šis rādītājs ir palielinājies par 8,3%.⁸

Pamatojoties uz likuma „Par sabiedrisko pakalpojumu regulatoriem” 9.panta pirmās daļas 9.punktu un otro daļu, Eiropas Parlamenta un Padomes Regulas (ES) Nr. 347/2013, ar ko nosaka Eiropas energoinfrastruktūras pamatnostādnes un atceļ Lēmumu Nr. 1364/2006/EK, groza Regulu (EK) Nr. 713/2009, Regulu (EK) Nr. 714/2009 un Regulu (EK) Nr. 715/2009, 12.pantu, Enerģētikas likuma 3.pantu, 43. panta pirmo daļu, Administratīvā procesa likuma 55.panta 1.punktu, 63.panta pirmās daļas 2.punktu un 65.panta trešo daļu,

padome nolemj

1. Projekta 8.2.3. izmaksu daļu 1,897 milj. EUR apmērā no Latvijas puses sedz Latvijas dabasgāzes pārvades sistēmas operators AS „Latvijas Gāze” un ar Projekta 8.2.3. īstenošanu saistītās izmaksas atbilstoši Metodikai iekļauj dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojumu tarifos;
2. Ja Projekta 8.2.3. virzītājs AB „Amber Grid” nesaņem Eiropas Savienības līdzfinansējumu 47,6% apmērā no kopējām Projekta 8.2.3. izmaksām, Projekta 8.2.3. īstenošana ir jāpārskata, nodrošinot to, ka Projekta 8.2.3. īstenošana vidējā termiņā neatstāj ietekmi uz Latvijas dabasgāzes pārvades sistēmas pakalpojumu tarifiem.

Lēmums stājas spēkā ar tā pieņemšanas brīdi.

Šo administratīvo aktu var pārsūdzēt Administratīvajā apgabaltiesā viena mēneša laikā no dienas, kad ieinteresētā persona uzzina vai tai vajadzēja uzzināt par pieņemto administratīvo aktu.

Priekšsēdētājs

V.Lokenbahs

⁶<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home>, Inability to face unexpected financial expenses (source: SILC), skatīts 2014.04.09

⁷<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home>, Severe material deprivation rate by age and sex, skatīts 2014.04.09

⁸<http://epp.eurostat.ec.europa.eu/portal/page/portal/eurostat/home>, Financial burden of the total housing cost (source: SILC), skatīts 2014.04.09